

tænkning af 22de December 1887, en Betænkning, som er 10—11 Sider lang, men som ikke indeholder meget Svar paa, hvad en Frihavn overhovedet skal bruges til. Uagtet man nok kan pille enkelte Snier og Udtryk ud af Betænkningen, hørt den udtaler sig i Favn af en Frihavn, saa udtaler den dog ikke nogen særlig Sympathi eller Begeistring for en saadan, jeg vil snarere sige, at naar man læser imellem Snierne, saa faaer man det Modsatte ud deraf; men selvfølgelig kan der læses forstjelligt imellem Snierne, og maatte Andre ville finde noget helt Andet deri end jeg. Men jeg vil gjøre opmærksom paa, at en Frihavns Betydning afhænger af den Toldtarif, et Land har. Frihavnsbegrebet eksisterer kun i Kraft af Tolden og Toldtarifen; havde vi ingen Told, saa kunde Frihavnen ikke tænkes. Det vil være afgjørende for Bedømmelsen af den Nytte, Frihavnen kan stifte, hvorledes Toldloven ser ud, og det er lidt uheldigt, at vi netop nu staa ved Forandringer i Toldtarifen. Samme Synsmaade har Grosfererforetættet anvendt paa Sagen og har udtalt sig derom, som følger: — jeg haaber ikke, at den høitærede Formand har Noget imod, at jeg oplæser enkelte Snier: „En nærmere Betegnelse af, hvilke Værer der kunne ventes at søge hen til en Frihavn, bliver ogsaa af den Grund vanskelig, at det jo er almindelig bekendt, at den nugsældende Toldtarif af 1863 har overlevet sig selv, og at, hvis f. Ex. den af Regjeringen i 1881 forelagte Toldtarif blev vedtagen, hvorved adskillige Raaproducter vilde gaa over til at blive toldfrie, da vilde en Frihavn for saadanne selvfølgelig ikke komme til at spille nogen videre Rolle.“

Men nu har Regjeringen forelagt en ny Toldtarif af 1889, som gaar endnu langt videre i Retning af Frigjørelse af forskjellige Artikler end Toldtarifen af 1881, med andre Ord, Frihavnen har tabt meget betydelig i Udfigterne til at gjøre Nytte siden 1881. — Grosfererforetættet siger videre: „Efter den Retning, som Handelsens Udvikling gjennem de forandrede og forbedrede Kommunikationsmidler har taget siden Krævet om en Frihavn begyndte at lyde, er den absolute Trang til en saadan snarest formindst.“ Det sagde man dengang, og Trangen til en Frihavn formindses Dag for Dag yderligere, det tør jeg sige med Sikkerhed. Den anden officielle Udtalelse, som skulde foreligge om en Frihavn, kom fra den nedlægte Frihandelskommission, men heller ikke til den blev Spørgsmaalet stillet pure om hvad en Frihavn skulde nytte til. Som der staar i Bemærkningerne til Loven, stude den kun afgive Betænkning om, „hvor“ og „i hvilket

Omfang“ en Frihavn for Handels- og Industrivirksomhed i eller ved den herværende Havn hensigtsmæssigt „kunde“ anlægges, men om der overhovedet „skulde“ anlægges en Frihavn, blev der ikke spurgt, og det er blevet mig meddelt, maatte ved en Indiscretion, at der af et handelskyndigt Medlem af Kommissionen blev reist det Spørgsmaal, hvad en Frihavn skulde nytte til, men han blev afbrudt af Formanden med den Bemærkning, at det havde Frihavnskommissionen ikke at besatte sig med, den havde kun at undersøge, hvor og i hvilket Omfang den hensigtsmæssigt skulde anlægges. Saa har Sagen været forelagt Havneraadet, men ogsaa der i en saadan Form, at det egentlige Spørgsmaal ikke kom til Diskussion. Det blev forelagt i den Form, at Havneraadet blev spurgt om, hvilket af de to Projekter, et af Havnekapitain Lüders og et andet af Generaldirektør Tegner, man vilde foretrække, og da jeg som Medlem af Havneraadet tillod mig at ytre, at jeg ikke kunde besvare Spørgsmaalet, før først det Spørgsmaal blev klaret, hvortil Frihavnen skulde bruges, blev jeg afbrudt af Formanden med en lignende Bemærkning om, at det kom ikke Havneraadet ved, Havneraadet havde blot at afgjøre hvilket af de to Projekter der var det bedste, men Spørgsmaalet om et Frihavns anlægs Betydning i og for sig kom ikke Havneraadet ved. Dette Spørgsmaal blev da staaende som tabula rasa, der er ingen Autoritet der har udtalt sig om, hvortil en Frihavn skulde benyttes, og hvilken Betydning den overhovedet har. Der har derimod været en meget livlig Agitation, som har fundet sit Udtryk, dels i lange Artikler i forskjellige Aviser, og dels ved Møder, der have været mere eller mindre offentlige eller private. Men de, der have fulgt Sagen med nogen Opmærksomhed, ville have bemærket, at det ikke er mange Mænd, der have deltaget i denne Agitation. De samme Navne ere tomme igjen Gang efter Gang, og det er de samme Argumenter, som man har hørt om og om igjen. De Folk, som ere optraadte for Frihavnen, have været mere eller mindre begejstrede for den. Der blev blandt Andet afholdt et Møde i Nationaløkonomistforening, ogsaa et offentligt Møde, hvorpå der foretoges en Beretning, og der fandt, efter at alle Frihandelsvennerne havde udtalt sig, ved Slutningen af Mødet en Udtalelse, som jeg minder ganske betegnende, og som jeg atter vil tillade mig at oplæse: „Den anden Bemærkning angaar et Faktum, som har staaet mig og udmærkede mange Andre med mig. Det er det Særegne, at der ved de angaaende Frihavnsagen afholdte Møder